právě vzhledem ke schematické povaze cit. zákona (§ 55 úst. listiny) nelze uznati za nezákonné a tedy neplatné, působí výrok podnikové rady v tomto případě konstitutivně, to jest členství v podnikové radě následkem ztráty volitelnosti zaniká nikoliv ipso facto, nýbrž teprve výrokem podnikové rady. Nutno tudíž, pokud tu výroku takového není, členství pokládati za existentní.

Za těchto okolností byl však báňský úřad oprávněn trvati na ustavení se podnikové rady, neboť jest jasno, že podniková rada musí se dříve ustaviti, než může rozhodnouti o zbavení členství některého ze svých členů.

Z těchto důvodů bylo stížnost zamítnouti jako nedůvodnou, aniž měl nss vůbec možnost zabývati se meritorní otázkou tohoto případu.

Č. 4827.

Příplatky k ceně moučných výrobků: Je osk povinna platiti zaměstnavatelské příplatky podle vl. nař. č. 500/1920 za okresní cestáře?

(Nález ze dne 25. června 1925 č. 11.280/24).

Věc: Okresní správní komise ve Ž. proti ministerstvu pro zásobování lidu o příspěvek ke zlevnění moučných výrobků.

Výrok: Nař. rozhodnutí se zrušuje pro nezákonnost.

Důvody: Zsp v Praze vyslovila k odvolání osk ve Ž. rozhodnutím z 20. dubna 1923, že tato komise jest ve smyslu § 11 vl. nař. č. 500/1920 povinna platiti zaměstnavatelské příspěvky k úhradě ceny mouky za cestáře — — —, poněvadž jmenovaní mají hlavní pramen své obživy v cestářství a tudíž nemoc. pojistné povinnosti dle § 1 nemoc. zák. podléhají, a poněvadž vylučujícího důvodu ve smyslu § 3 nemoc. zák. u jmenovaných osob není, ježto z neurčitého vyjádření osk ve Ž. nelze míti za to, že osoby ty mají v případě onemocnění proti okresu nárok na služné alespoň na dobu jednoho roku

Odvolání, jež osk proti tomuto rozhodnutí podala, bylo nař. rozhodnutím zamítnuto. — — — —

O stížnosti uvážil nss toto:

Ustanovením § 1 odst. 1 nemoc. zák. jsou z pojistné povinnosti vyňaty osoby, které sice vykonávají práce a služby na základě poměru pracovního, služebního nebo učňovského, ale vykonávají tyto práce jako zaměstnání vedlejší nebo příležitostné. Že v daném případě o práce vykonávané jen příležitostně nejde, jest nepochybno. Na sporu jest jen, zdali jmenovaní cestáři toto své zaměstnání vykonávají jako zaměstnání vedlejší. Úřad za rozhodné momenty vylučující povahu »vedlejšího zaměstnání« pokládal jednak, že cestáři jsou ve službách osk ustanoveni se mzdou měsíční, tedy pravidelně a trvale, jednak že tato mzda, ač jest u některého z nich malá, takže výživu zaměstnancovu nemůže v celém rozsahu zabezpečiti, přece se stala pro něho trvalým zdrojem výživy.

Leč tyto momenty samy o sobě nepostačují k tomu, aby některé zaměstnání kvalifikovaly za zaměstnání hlavní. Pravidelnost a

trvalost nějakého zaměstnání jest zajisté opakem prací a služeb konaných jen příležitostně. Nelze však tvrditi, že by i pravidelné a trvalé zaměstnání nemohlo býti zaměstnáním vedlejším, neboť bylo by pak nutno připustiti, že by táž osoba měla několik zaměstnání hlavních, což by zřejmě intenci předpisu § 1 odst. 1 zák. nemoc. odporovalo. Jest tedy i tenkráte, jde-li o zaměstnání trvalé a pravidelné potřebí ještě nějakých okolností dalších, které by odůvodňovaly, aby uznáno bylo zaměstnání hlavní (a contr.: v e d e l j š í).

Takovéto okolnosti mohou býti v jednotlivých případech různé. Tak zejména bude zpravidla uznati za hlavní takové zaměstnání, které zabírá větší část obyčejné pracovní doby a zároveň poskytuje větší část pravidelného příjmu, nebo které podle běžného nazírání jest rozhodné pro zařazení do určité sociální třídy (dělníka, veřejného zaměstnance, živnostníka a pod.).

Z provedeného řízení, jež vztahovalo se i na jiné cestáře než ty, jichž se týká nař. rozhodnutí, vyplývá jasně, že mnozí cestáři mají jinaké zaměstnání, jež zřejmě zabírá větší část doby pracovní; již z toho, zejména však z nepatrného poměrně výdělku, jaký z cestářství plyne, nutno jest usuzovati, že nejde při něm o nějakou práci soustavnou, pravidelně delší doby vyžadující, nýbrž, jak také stížnost uvádí, o jednotlivé úkony, jich udržování cest podle daného stavu právě vyžaduje. Tyto okolnosti však nasvědčují tomu, že cestářství, tak jak jest v okresu ž-ckém upraveno, již podle své povahy provozuje se — aspoň pokud jde o tak zv. cestáře »provisorní« — jako zaměstnání vedlejší, vykonávané za účelem »vedlejšího« výdělku. Za tohoto stavu věcí nemůže ani skutečnost, že příjem z cestářství jest jediným zjištěným nebo snad i zjistitelným příjmem v p e n ě z í c h pro cestáře na počátku jmenované, tomuto jejich zaměstnání dáti povahu zaměstnání hlavního. Poukazuje-li nař. rozhodnutí k tomu, že mezi cestáři a st-lkou jest trvalý poměr na základě něhož oni věnují své síly zaměstnavateli a tento jim poskytuje mzdu, sluší podotknouti, že tato okolnost jest právě charakteristická jen pro trvalost a pravidelnost zaměstnání, sama o sobě však nepřipouští závěr o tom, je-li zaměstnání to hlavním či vedlejším.

Nebyly tedy v daném případě zjištěny nijaké momenty, jež by — přistupujíce k nesporné trvalosti a pravidelnosti zaměstnání cestářů — dodávaly zaměstnání tomu ještě také povahu zaměstnání hlavního. Jestliže pak úřad přes to zaměstnání jejich pokládal za zaměstnání hlavní, musil soud míti za to, že vycházel z nesprávného výkladu cit. předpisu § 1 nem. zák., a zrušil proto nař. rozhodnutí na výkladu tom založené jako nezákonné.

Č. 4828.

N e m o c e n s k é p o j i š ť o v á n í. — Z d r a v o t n i c t v í (S l o v e n s k o): Okr. nemocenská pokladna je povinna platiti za svého člena léčebné útraty nemocniční, třebas jde o léčení proti vzteklině.

(Nález ze dne 25. června 1925 č. 4735).

V ě c: Finanční prokuratura v Praze v zastoupení ministerstva veřejného zdravotnictví a tělesné výchovy a v zastoupení všeobecné státní